

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Fecr Yayınları: 306

HZ. MUHAMMED ZAMANINDA
MEDİNE'DE GÜNDELİK HAYAT
-Mekânın Üretimi-

İlyas UÇAR

(Instagram: @dr.ilyasucar • Twitter: @ilyasucar • www.ilyasucar.com)

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj & Kapak
FCR

Baskı & Cilt
ŞAFAK MATBAACILIK
İvedik O.S.B. Matbaacılar Sitesi 1515. Sk. No: 53
Yenimahalle/ANKARA • Tel: 0312. 229 57 84
(Sertifika No: 16104)

1. Baskı: Eylül 2019

ISBN: 978-605-7570-37-6

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: (0312) 311 47 89
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

HZ. MUHAMMED ZAMANINDA
MEDİNE'DE
GÜNDELİK HAYAT

-Mekânın Üretimi-

İlyas UÇAR

Ankara 2019

İlyas UÇAR

1983 yılında Tokat'ta doğdu.

İlkokulu Sivas'ta, ortaokul ve liseyi İstanbul Küçükköy İmam Hatip Lisesi'nde okudu.

Yükseköğrenimini 2006 yılında İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde tamamladı. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Hukuku Anabilim Dalı'nda başladığı yüksek lisansını “*Yolculukta Namazın Kısaltılması*” adlı çalışmasıyla 2009 yılında tamamladı.

2012 yılında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Ortaçağ) Anabilim Dalı'nda doktora başlayan İlyas Uçar, “*Mekânın Üretimi: Hz. Muhammed Dönemi Medîne'de Gündelik Hayat*” adlı çalışmasıyla Ocak 2019'da doktor oldu. Ağustos 2019'da Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne Öğretim Üyesi olarak atandı.

Evli, üç çocuk babası olup, İngilizce ve Arapça bilmektedir.

İTHÂF

*Tüm stresli, yorgun ve yoğun günlerimde
çalışmalarımı anlayışla ve sabırla karşılayıp,
kendilerine yeterli zaman ve ilgiyi gösteremediğim halde
hep yanımda duran kıymetli eşim ve çocuklarıma...*

TEŞEKKÜR

Tamamlanan her bir araştırmanın aslı itibariyle kolektif bir çalışma ve çabanın ürünü olarak ortaya çıktığı yadsınamaz bir gerçektir.

Bu araştırmanın hazırlamasında çalışmalarından istifade ettiğim, özveriyle kıymetli zamanlarını ayırıp çalışmamı okuyan, ufuk aan fikirleriyle yön veren ve önemli katkılarda bulunan danışmanım Prof. Dr. Fatih Erkoçoğlu'na, çalışmamın her safhasında gösterdiği kolaylık ve anlayış ile işimin kolaylaşmasını sağlayan, akademik olarak sıklıkla fikir desteğinde bulunan kıymetli hocam Prof. Dr. Eyüp Baş'a ve değerli görüşleriyle çalışmama ışık tutan Prof. Dr. H. Mustafa Eravcı, Prof. Dr. Mustafa Özkan ve Doç. Dr. Halide Aslan hocalarıma sonsuz teőekkürler ederim.

Ayrıca maddi-manevî destekleriyle her zaman yanımda olan sevgili anne/babama, kardeşlerime, mesai arkadaşlarım ve tüm dostlarıma minnet ve şükranlarımı sunarım.

İlyas UÇAR

İÇİNDEKİLER

İTHÂF-----	5
TEŞEKKÜR-----	7
İÇİNDEKİLER-----	9
KISALTMALAR-----	11
TABLolar LİSTESİ-----	13
ŞEKİLLER/GRAFİKLER-----	14

GİRİŞ -----	15
1. Araştırmanın Evreni-----	15
1.1. Kapsam, Amaç ve Problem-----	15
1.2. Varsayımlar/Hipotezler-----	19
1.3. Yöntem ve Çalışmanın Yapısı-----	20
1.4. Araştırmanın Kaynakları-----	25
2. Kuramsal ve Kavramsal Temeller-----	44
2.1. Mekân Felsefesinden Mekânın Üretimine-----	44
2.2. Gündelik Hayat: Tarihsel Süreç ve Temel İlkeler-----	52
2.3. Toplum ve Mekânın Üreticisi: Beden-----	56
3. Zaman Ve Mekân Boyutuyla Medîne'ye Bir Bakış-----	58
3.1. Zamansal Boyut: Bir Varoluş Hikâyesi-----	58
3.2. Mekânsal Boyut: Uzak ve Yakın Coğrafi Arka Plan-----	68

BİRİNCİ BÖLÜM

GÜNDELİK HAYATTA BEDEN-YER/MEKÂN İLİŞKİSİ

1.1. Şehir ve Ev-----	77
1.2. İskân ve Sınırlar-----	93
1.3. Hayatın Kaynağı: Su-----	96
1.4. Toprak Yönetimi: Tarım-----	109
1.5. Çalışma ve Boş Vakit: Çarşı-Pazar ve Eğlence-----	116
1.6. Hayatın Merkezinde Bir Yer: Mescid-----	128
1.7. Eğitimde Yeni Mekân İhtiyacı-----	142

İKİNCİ BÖLÜM

GÜNDELİK HAYATTA BEDEN-DİL İLİŞKİSİ

2.1. Çağları Aşan Bir Çağrı: Ezân-----	167
2.2. Politik Dili: Hilf, Muahât ve Medîne Vesikası-----	169
2.3. Farklı Renkler Farklı Sesler: Sosyal Doku-----	177
2.4. Sevgi ve Gönül Dili: Kadın, Aile ve Çocuk-----	194

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GÜNDELİK HAYATTA BEDEN-İNANÇ/AHLAK İLİŞKİSİ

3.1. Özel Gün ve Geceler: Kulluk Bilinci -----	219
3.2. Hz. Muhammed'in İmajı: Peygamber Algısı -----	227
3.3. Beden Denetimi: Suç ve Cezalar -----	230
3.4. Örf ve Âdetler -----	242
3.5. Hurafe ve Bâtıl İnanışlar -----	249

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GÜNDELİK HAYATTA BEDEN-BEDEN İLİŞKİSİ

4.1. Sağlık ve Öz Bakım: Hastalıklar ve Tedavi Yöntemleri ----	255
4.2. Giyim, Kuşam ve Süslenme -----	267
4.3. Üretim ve Tüketim Kültürü: Yiyecek-İçecekler-----	273
4.4. Beden Mahremiyeti ve Bedene Müdahale -----	289

SONUÇ -----	297
BİBLİYOGRAFYA-----	305
EKLER -----	347
DİZİN -----	381